Dit was de druppel voor Mitra

04-07-2016 11:00

Door Amnon Vogel
Redactie RetailWatching

Mitra heeft zich bij het nog altijd groeiende rijtje van failliete retailers gevoegd. Geen elektronica- of modeketen dit keer, maar een slijterij. Deze branche heeft weer zijn geheel eigen problemen, en Mitra in het bijzonder.

Waar fashionretailers het weer nog wel eens als schuldige aanwijzen voor hun problemen, en de elektronicabranche het speelveld meer dan anderen naar online ziet verschuiven, heeft de slijterijbranche zijn eigen klappen moeten incasseren. Voorzitter Ron Andes van de SlijtersUnie luidde daar vijf jaar gelden al de noodklok over. De jaarlijkse omzetdaling van traditionele, fysieke slijterijen lag toen rond de twee procent en Mitra had net bekendgemaakt veertig winkels te sluiten. Een eerste probleem is dat Nederlanders simpelweg minder sterke drank consumeren dan voorheen. “Door ontmoediging van de overheid denken Nederlanders nu dat ze geen sterke drank meer mogen drinken”, zei Andes daarover. Het ontmoedigingsbeleid zette zich in de jaren daarop echter onverminderd door. In 2014 ging de accijns op sterke drank met zes procent omhoog, het jaar erop nog eens met vijf procent.

De accijnsverhogingen zijn niet het enige waar de SlijtersUnie en zijn leden zich druk om maken. Zo voert de vereniging al jaren strijd tegen de zogeheten ‘borrelshops’. Het aantal van deze mini-slijterijen in supermarkten is in de afgelopen vijf jaar gegroeid van vierhonderd naar duizend. In dezelfde periode is het aantal slijterijen

gedaald van tweeduizend naar zestienhonderd. De borrelshops werken meestal niet met eigen personeel, maar laten een supermarktmedewerker komen als er een klant is. Supers kunnen daardoor sterk besparen op personeelskosten. Oneerlijke concurrentie, vindt de SlijtersUnie, en bovendien in strijd met de Drank- en Horecawet.

Een nieuwere trend die slijters in het verkeerde keelgat schiet, is blurring. Met deze mengvorm tussen retail en horeca loopt sinds dit jaar een proef, maar de SlijtersUnie probeert hier met man en macht een einde aan te maken. Met opnieuw de Drank- en Horecawet in de hand start de brancheorganisatie rechtszaken tegen de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), die de proef faciliteert, maar ook tegen individuele deelnemende gemeenten. Ook in de strijd tegen borrelshops was de gang naar de rechter al de stok waar de SlijtersUnie mee sloeg. De organisatie kreeg gelijk in die zaak, waardoor supermarkten hun borrelshop continu bemand moeten hebben. Ook om de accijnsverhogingen werd een rechtszaak overwogen, maar daar is al een tijdje niets meer van vernomen.

Online
Last but not least, ontkomen ook slijters natuurlijk niet aan de verschuiving naar online. Ook dat ziet Andes als oneerlijke concurrentie. Consumenten hoeven online alleen een leeftijd in te vullen, die volgens onderzoek van Bureau Nuchter in geen geval gecontroleerd wordt bij thuisbezorging. Daarnaast beschikt niet elke online verkoper van sterke drank over een fysieke vestiging, terwijl de wet dat volgens de voorzitter wel voorschrijft. Online verkoop juridisch bestrijden lijkt haast niet te doen, maar de SlijtersUnie waagde toch een poging door zijn pijlen te richten op veilingssite Catawiki. Dergelijke sites staan in de Drank- en Horecawet van 1964 uiteraard niet genoemd als locatie waar alcohol mag worden verkocht. Een uitspraak is nog niet bekend, maar voorlopig zijn via de site nog altijd flessen whiskey en wodka te krijgen.

Een krampachtige poging om te redden wat er te redden valt. Zo omschreef supermarktkenner Gerard Rutte de juridische worstelingen van de SlijtersUnie. Slijters hebben volgens hem alleen nog kans op overleven als supermarkten geen tabak en gedistilleerde dranken meer mogen verkopen. Voor Mitra zijn alle inspanningen in ieder geval te laat gebleken. De retailer werd vorige week failliet verklaard, na al jaren dalende omzetten. Directeur Joep Stassen van SpiritsNL, de vereniging van importeurs en producenten van gedistilleerde dranken, zei twee jaar geleden al dat vooral slijters in het middensegment de pijn van de steeds hogere accijnzen voelen. Mitra behoort tot die groep en na de eerste reeks winkelsluitingen in 2011, volgde een tweede in 2014. Op dat moment had de keten nog 125 eigen zaken en negentig franchisers. De winkeliers in de eigen filialen die dicht gingen kregen de mogelijkheid als franchisenemer door te starten. Van dat aanbod is, gelet op het huidige winkelbestand, zeker gebruik gemaakt. 143 franchisewinkels telt Mitra momenteel, die voorlopig geopend blijven. Van de eigen winkels zijn er maar 23 overgebleven, die per direct op slot zijn gegaan.

De franchisenemers zijn inmiddels bezig hun toekomst veilig te stellen. Als het aan voorzitter Hans de Ridder van de Mitra Franchisevereniging ligt, is het glas voor hen in ieder geval niet half leeg, maar half vol. "Wij zijn volop bezig om te waarborgen dat onze lopende zaken gecontinueerd blijven, en om te werken aan een succesvolle doorstart, waar ik zeker in geloof."